

Poročilo s konference

Vloga socialnih partnerjev v luči lizbonske pogodbe

Socialni dialog med slovenskim in francoskim predsedovanjem

Bled, Slovenija
27. – 28. junij 2008

Konference na bledu se je udeležilo 77 predstavnikov iz Francije (CFTC), Italije (MCL/EFAL) in Slovenije (SAK, N.Si), pridružilo pa so se jim tudi kompetentni gostje in izvršilni odbor Evropskega centra za delavska vprašanja (EZA), ki je imel pred tem zasedanje.

Namen konference

Namen konference je bil pregledati rezultate slovenskega predsedovanja EU na področju delavskih vprašanj ter načrtovati poudarke, ki bi jih po mnenju udeležencev moralo na tem področju upoštevati francosko predsedovanje.

S tem namenom smo poleg splošnega pregleda slovenskega predsedovanja in socialnega dialoga v Evropi izbrali tri osrednje teme, ki predstavljajo povezavo med obema predsedovanjema:

- krščansko socialne vrednote v dobrih delovnih razmerah,
- vpliv energetske politike na zaposlovanje ter
- perspektiva migracijske politike za Evropo.

O širitvi EU pa je navzočim spregovoril tudi evropski poslanec Alojz Peterle.

Rezultati

Po uvodnih pozdravih je Anton Kokalj, vodja odbora za evropske zadeve v slovenskem parlamentu, ocenil dosežke slovenskega predsedovanja. Izpostavil je predvsem:

- prost pretok znanja in njegov pomen za mala in srednja podjetja,
- dogovore o flexicurity ter
- delo na področju socialne politike (migracije, delovni čas ipd.)

Za njim je spregovoril Jackie Morin iz Evropske komisije. Navajamo nekaj poudarkov z njegove predstavitve:

- Večina ljudi meni, da bo življenje v prihodnosti v EU slabše kot je danes. Teh ljudi ne bi mogli imenovati evroskeptiki, saj niso nujno proti EU, temveč pesimisti. Kljub temu socialna Evropa obstaja.
- Vloga komisije v okviru socialnega dialoga je le spodbujati pogovore. Socialni partnerji pa so v pogovorih neodvisni. Njihova naloga je predlagati teme.
- V socialni dialog na ravni EU je vključenih vedno več področij in rezultati prihajajo.
- Pri tem pa je poudaril pomen usposobljenosti (capacity building) socialnih partnerjev.

Lojze Peterle je spregovoril o perspektivah širitve EU v regijo Zahodnega Balkana. Poudaril je:

- Da je EU očitno še vedno atraktivna, glede na to, da je pred vrati tolikšna vrsta držav kandidatk.
- Da je proces širitve EU potrebno nadaljevati in naj se EU ne utruji pri širitvah (včasih namreč izgleda, kot da je proces s prihodom novih 12 članic že nekako zaokrožen).
- Vstop ene države namreč pomeni spodbudo za stabilizacijo tudi za države, ki so še v čakalnici.

Konferenco smo nadaljevali s tremi okroglimi mizami. Vsaka od njih je predstavljala področje, ki je bilo aktualno v slovenskem predsedovanju in bo aktualno tudi v francoskem predsedovanju. Nekaj zaključkov:

Krščansko socialne vrednote v dobrih delovnih razmerah:

- Človek ni le materialno, ampak tudi duhovno bitje. Zato je treba v socialnem dialogu upoštevati tudi druge vrednote, kot npr. čas za počitek, čas za družino itd.
- S pravnega vidika v vsakdanjem življenju pogosto prihaja do razlike v zagotavljanju vrednot med teorijo in dejanskim življenjem. Kjer imamo določene pravice, pridejo tudi določene odgovornosti. Pri zagotavljanju vrednot je potrebno vedno gledati, koliko kdo v »skupno vrečo« daje in koliko iz nje jemlje.
- Nevidna roka trga ne more rešiti vsega, kot smo nove države članice EU mislili na začetku, po padcu komunizma.
- EU mora dati prednost socialni dimenziji. Gospodarstvo pa je le orodje za socialo in ne obratno.
- Dohodek od dela posameznika mora zagotavljati njegovo preživetje.

Vpliv energetske politike na zaposlovanje:

- Pri energetske politiki ne gre le za zaščito planeta ali za ohranitev užitka ob pogledu na prelepo naravo. Gre za zaščito nas vseh kot človeške vrste.

- Energetsko podnebni paket je vrhunec zgodovine vseh EU dokumentov na področju EU.
- Glavni problem za prehod na alternativne vire energije sta pomanjkanje znanstvenikov (prezasedenost dobrih znanstvenikov) in pomanjkanje investicij v raziskave.
- Podnebne spremembe nas bodo stale 1% BDP, če jih začnemo sanirati danes. Če jih začnemo sanirati nekaj let kasneje, nas bodo stale 5-20%. Okoljska škoda ni vračunana v tržno ceno izdelkov. Zato predlagamo 4 ukrepe:
  - Varčevanje z energijo,
  - prehod na goriva z manj emisijami CO₂,
  - tehnološke inovacije,
  - obnovljivi viri energije.
- Gre pa za vprašanje celega sveta, zato Evropa sama ne more narediti ničesar.«

Perspektiva migracijske politike za Evropo:

- Priseljevanje je pravica vsakega posameznika in v nasprotju z evropsko tradicijo bi bilo to pravico preprečevati. A realnost je drugačna – priseljevanje vedno povezujemo z besedo »problem«.
- Politika se včasih ni sposobna dovolj dolgoročno odločati. Med različnimi ukrepi prihaja do kratkega stika (npr. študentom omogočimo študij v neki državi, stanovanja tam pa ne).
- EU je za migrante zelo privlačna in postaja trdnjava (fortress mentality). Obstajajo migranti, ki so v državah EU tolerirani, a tam niso nič (nimajo vseh potrebnih dokumentov). Pogosto se v realnosti dela drugače, kot se govori (se jih vabi, a se jim ne da pogojev za dostojno življenje).
- Migranti se tako pogosto znajdejo v zaporu brez izhoda, ki je omejen s šestimi stenami: strah, ranljivost, izolacija, odvisnost, nesposobnost in degradacija.

Zaključek

Socialne vrednote postajajo vedno bolj del politične agende EU. Če je bilo v preteklih letih v ospredju gospodarstvo, so tudi po zaslugi slovenskega predsedovanja zdaj veliko večjo veljavo dobile socialne teme. Državljeni EU smo opazili, da trg ne bo rešil vseh težav. Vendar pa se ukrepi na vseh treh področjih: človekovega dostojanstva, migracij in energije, uveljavljajo zelo počasi, pogosto prepočasi.

Nekaj fotografij s konference je dostopnih na http://www.socialna-akademija.si/index.php?option=com_content&task=view&id=219&Itemid=105

Poročilo zapisal:

Matej Cepin

matej@socialna-akademija.si